

Curs 1:

- * $\Omega \rightarrow$ spațiul stărilor (toate rez. posibile ale unui e.a.)
- * $\mathcal{P}(\Omega) = \{A \mid A \subseteq \Omega\} \rightarrow$ m. tuturor even. posibile
- * $\mathcal{F} \subseteq \mathcal{P}(\Omega)$ - m. tuturor even. pos. asociate even. aleator
- * Algebră: a) $\emptyset \in \mathcal{F}$
b) $A \in \mathcal{F} \Rightarrow A^c \in \mathcal{F}$
c) $A, B \in \mathcal{F} \Rightarrow A \cup B \in \mathcal{F}$
- * σ -Algebră: c') $(A_m)_m \in \mathcal{F} \Rightarrow \bigcup_{i=1}^{\infty} A_i \in \mathcal{F}$

CURS 2

- * $N(A)$ - nr. de apariții ale even. A în N repetări ale unui exp.

$$\mathbb{P}(A) = \lim_{m \rightarrow \infty} \frac{N(A)}{N} \in [0, 1]$$

\hookrightarrow frecvența relativă a apariției even. A

$$\begin{cases} N(A \cup B) = N(A) + N(B) & A \cap B = \emptyset \\ \mathbb{P}(A \cup B) = \mathbb{P}(A) + \mathbb{P}(B) \end{cases}$$

- * $(\Omega, \mathcal{F}, \mathbb{P}) \rightarrow$ câmp de probabilitate. Proprietăți:

$$a) \mathbb{P}(A^c) = 1 - \mathbb{P}(A)$$

$$b) A \subseteq B \Rightarrow \mathbb{P}(A) \leq \mathbb{P}(B) \quad \rightarrow \text{monotonie}$$

$$c) \mathbb{P}(A \cup B) = \mathbb{P}(A) + \mathbb{P}(B) - \mathbb{P}(A \cap B)$$

$$d) \text{ FORMULA LUI POINCARÉ : } A_1, \dots, A_m \in \mathcal{F}$$

$$\mathbb{P}\left(\bigcup_{i=1}^m A_i\right) = \sum_{i=1}^m \mathbb{P}(A_i) - \sum_{i < j} \mathbb{P}(A_i \cap A_j) + \sum_{i < j < k} \mathbb{P}(A_i \cap A_j \cap A_k) + \dots + (-1)^{m-1} \mathbb{P}(A_1 \cap \dots \cap A_m)$$

$$e) \text{ INEGALITATEA LUI BOOLE : } (A_m)_m \in \mathcal{F}$$

$$\mathbb{P}\left(\bigcup_{i=1}^m A_i\right) \leq \sum_{i=1}^m \mathbb{P}(A_i)$$

- * Modelul lui Laplace: $N \geq 1, \Omega = \{\omega_1, \dots, \omega_N\}, \mathbb{P}: \mathcal{F} \rightarrow [0, 1]$

$$\mathbb{P}(\{i\}) = \frac{1}{N} \Rightarrow \mathbb{P}(A) = \frac{|A|}{|\Omega|}$$

\hookrightarrow echinipartitie

\hookrightarrow cazuri farr. / cazuri pos.

$$|A \cup B| = |A| + |B|, \quad A \cap B = \emptyset$$

- * Principiul includerii-excluderii:

$$|A_1 \cup \dots \cup A_m| = \sum_{k=1}^m (-1)^{k-1} \sum_{1 \leq i_1 < \dots < i_k \leq m} |A_{i_1} \cap \dots \cap A_{i_k}|$$

CURS 3

* FORMULA PRODUSULUI: $|A \times B| = |A| \cdot |B|$

$$|A_1 \times \dots \times A_m| = |A_1| \cdot \dots \cdot |A_m|$$

$$|A^m| = |A|^m \quad k!(m-k)!$$

* Schema extragerii cu/ fără revenire

* Nn. de părți de cond. K al unei m. de cond. $m = \binom{m}{k} = \frac{m!}{k!(m-k)!}$

* $\frac{m!}{m_1! \cdot m_2! \cdot \dots \cdot m_k!} \rightarrow$ coef. multinomial

↳ nn. de siruri de lungime m care contin m_1 elem. de tipul 1, ..., m_k elem. de tipul K a.î. $m_1 + \dots + m_k = m$

CURS 4

* Probabilitatea condiționată a lui A la B:

$$\mathbb{P}(A|B) = \frac{\mathbb{P}(A \cap B)}{\mathbb{P}(B)}, \quad \mathbb{P}(B) > 0$$

$$\mathbb{P}(A_1 \cap A_2 \cap \dots \cap A_m) = \mathbb{P}(A_1) \mathbb{P}(A_2|A_1) \mathbb{P}(A_3|A_1 \cap A_2) \cdot \dots \cdot \mathbb{P}(A_m|A_1 \cap \dots \cap A_{m-1})$$

* Formula probabilității totale: $0 < \mathbb{P}(B) < 1$

$$\mathbb{P}(A) = \mathbb{P}(A|B) \mathbb{P}(B) + \mathbb{P}(A|B^c) \mathbb{P}(B^c)$$

Dacă B_1, \dots, B_m formează o partiție pe Ω cu $\mathbb{P}(B_i) > 0$:

$$\mathbb{P}(A) = \sum_{i=1}^m \mathbb{P}(A|B_i) \mathbb{P}(B_i)$$

* Formula lui Bayes:

$$\mathbb{P}(B|A) = \frac{\mathbb{P}(A|B) \cdot \mathbb{P}(B)}{\mathbb{P}(A)} = \frac{\mathbb{P}(A|B) \mathbb{P}(B)}{\mathbb{P}(A|B) \mathbb{P}(B) + \mathbb{P}(A|B^c) \mathbb{P}(B^c)}$$

$$\mathbb{P}(B_i|A) = \frac{\mathbb{P}(A|B_i) \mathbb{P}(B_i)}{\sum_{j=1}^m \mathbb{P}(A|B_j) \mathbb{P}(B_j)}$$

CURS 5

* Formula lui Bayes în care condiționăm încă o dată
 $A, B, C \in \mathcal{F}$ a.i. $\mathbb{P}(A \cap C) > 0$ și $\mathbb{P}(B \cap C) > 0$

$$\mathbb{P}(A|B, C) = \frac{\mathbb{P}(B|A, C) \mathbb{P}(A|C)}{\mathbb{P}(B|C)}$$

* $Q(\cdot) = \mathbb{P}(\cdot|A)$

* $Q(A|B) = \frac{Q(B|A) Q(A)}{Q(B)}$, $Q(\cdot) = \mathbb{P}(\cdot|C)$

* A, B indep. $(\Rightarrow \mathbb{P}(A \cap B) = \mathbb{P}(A) \cdot \mathbb{P}(B)) \Rightarrow A \perp B$

* $A \perp B \Rightarrow A \perp B^c, B^c \perp A, A^c \perp B^c$

* variabilă aleatoare (v.a.) \rightarrow asac. unui e.m. a val. num.

$$X: \Omega \rightarrow \mathbb{R}$$

* v.a. X este discretă dacă $X(\Omega)$ este cel mult numărabilă

v.a. X este continuă, altfel

* $\mathbb{P}(X \in A) = \mathbb{P}(\{\omega | X(\omega) \in A\}) = \mathbb{P}(X^{-1}(A))$

\hookrightarrow preimaginea lui A

CURS 6

* Repartiția lui X : $\mathbb{P}_X(A) = \mathbb{P}(X \in A) = \mathbb{P}(X^{-1}(A)) = \mathbb{P} \circ X^{-1}$

* Funcția de repartiție a lui X :

$F: \mathbb{R} \rightarrow [0, 1]$ $F(x) = \mathbb{P}(X \leq x) \quad \forall x \in \mathbb{R}$

a) F crescătoare

b) F continuă la dreapta $(\lim_{x \rightarrow x_0^+} F(x) = F(x_0))$

$\lim_{x \rightarrow -\infty} F(x) = 0$ și $\lim_{x \rightarrow \infty} F(x) = 1$

Prop: d) $\mathbb{P}(X > x) = 1 - \mathbb{P}(X \leq x) = 1 - F(x)$

e) $\mathbb{P}(x < X \leq y) = \mathbb{P}(X \leq y) - \mathbb{P}(X \leq x) = F(y) - F(x)$

f) $\mathbb{P}(X = x) = \mathbb{P}(X \leq x) - \mathbb{P}(X < x) = F(x) - \lim_{y \rightarrow x^-} F(y)$

* Funcția de masă a unei v.a. discrete

$p_X(x) = \mathbb{P}(X = x) \quad \forall x \in \mathbb{R}$

(masa totală este 1)

* Variabila indicator: $\mathbb{1}_A(\omega) = \begin{cases} 1, \omega \in A \\ 0, \omega \notin A \end{cases}$

* V.a. binomială: $X = \text{nr. total de realizări ale evm. A. în } m \text{ experimente } (\mathbb{P}(A)=p)$. Notă: $X \sim B(m, p)$ (cu întoarcere)
 $m=1 \Rightarrow X$ este a v.a. Bernoulli = $B(p)$

• $\mathbb{P}(X=k) = \binom{m}{k} p^k (1-p)^{m-k}, k \in \{1, 2, \dots, m\}$

$m \hookrightarrow$ când avem $\binom{m}{k}$ secvențe de lungime m cu k valori = c

• $\sum_{k=0}^m \mathbb{P}(X=k) = \sum_{k=0}^m \binom{m}{k} p^k (1-p)^{m-k}$

! CURS 4

* V.a. repartizate hipergeometric (fără întoarcere)

 N (total balls), M negre, $N-M$ albe. X - nr. de bile negre după cele m bile extrase
 Notă: $X \sim HG(m, N, M)$

$\mathbb{P}(X=k) = \frac{\binom{M}{k} \binom{N-M}{m-k}}{\binom{N}{m}}$ funcția de masă

* V.a. X este repartizată uniform pe D ($X \sim U(D)$) dacă
 $\mathbb{P}(X=x) = \frac{1}{|D|}, x \in D \subseteq \mathbb{R}$ f.d.m.

* V.a. repartizate geometric și negativ binomial

• $\mathbb{P}(X=k) = (1-p)^{k-1} p$ f.d.m. $X \sim \text{Geom}(p)$

(nr. de încercări până la primul succes)

• $\mathbb{P}(X=k) = \binom{k-1}{r-1} (1-p)^{k-r} p^r$ f.d.m.

$X \sim \text{NB}(r, p)$

(nr. de încercări până la $r \geq 1$ succese)

! $X = X_1 + X_2 + \dots + X_r, X_i \sim \text{Geom}(p)$

* V.a. Poisson

$X \sim \text{Pois}(\lambda)$

$\mathbb{P}(X=k) = e^{-\lambda} \frac{\lambda^k}{k!}$ f.d.m.

(gama de real. a unui evm. e f. mică, dar nr. de evm. pe unit. de timp/spatiu e f. mare)

* funcții de v.a. (+CS)

CURS 8

* V.a. X și Y discrete sunt **independente** ($X \perp Y$) dacă:

$$\mathbb{P}(X=x, Y=y) = \mathbb{P}(X=x) \mathbb{P}(Y=y)$$

$$X, Y \text{ indep.} \Rightarrow \mathbb{P}(X \leq x, Y \leq y) = \mathbb{P}(X \leq x) \mathbb{P}(Y \leq y)$$

* **Media și momentele v.a. discrete**

$$m = \frac{\sum_{i=1}^N x_i}{N} \rightarrow \text{media aritmetică}$$

$$m \approx \frac{1}{N} \sum_{\alpha} \alpha N f(\alpha) = \sum_{\alpha} \alpha f(\alpha) \rightarrow \text{suma ponderată}$$

$$E[X] = \sum_{\alpha} \alpha f(\alpha) \rightarrow \text{media v.a. discrete}$$

Prop: a) Dacă $X=c \Rightarrow E[X]=c$

$$b) X \geq 0 \Rightarrow E[X] \geq 0; X \geq Y \Rightarrow E[X] \geq E[Y]$$

$$c) a, b \in \mathbb{R} \Rightarrow E[aX + bY] = aE[X] + bE[Y]$$

Prop: Dacă $X \perp Y \Rightarrow E[XY] = E[X]E[Y]$

Prop.: Dacă X v.a.d. și $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, atunci $Y = g(X)$ are media:

$$E[Y] = E[g(X)] = \sum_{\alpha} g(\alpha) \mathbb{P}(X=\alpha)$$

- Moment de ordin k : $E[X^k]$

- Moment centrat în a de ordin k : $E[(X - E[X])^k]$

Dacă $a = E[X]$, atunci $E[(X - E[X])^k]$ s.m. mom. centrat de or. k

- Varianța: $\text{Var}(X) = E[(X - E[X])^2] \rightarrow k=2$

\hookrightarrow gradul de împrăștiere a datelor

- Abaterea standard: $SD(X) := \sigma = \sqrt{\text{Var}(X)}$

Prop: a) $\text{Var}(X+a) = \text{Var}(X)$

$$b) \text{Var}(a \cdot X) = a^2 \text{Var}(X)$$

$$c) X, Y \text{ indep.} \Rightarrow \text{Var}(X+Y) = \text{Var}(X) + \text{Var}(Y)$$

$$d) \text{Var}(X) = E[X^2] - E[X]^2$$